Halil İnalcık

Hayatı Bizzat Tarih

"Kutbü'l-Müverrihîn"

TÜBA
Türkiye Bilimler Akademisi
Turkish Academy of Sciences

TÜBA
Türkiye Bilimler Akademisi
Turkish Academy of Sciences

HALİL İNALCIK

Hayatı Bizzat Tarih

2026

Halil İnalcık: Hayatı Bizzat Tarih /
Halil İnalcık: A Life That Is History Itself

© Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları, 2026
© Turkish Academy of Sciences Publication, 2026

Yaşam Öyküleri Dizisi No: 8
ISBN: 978-625-6110-95-3
DOI: 10.53478/TUBA.978-625-6110-95-3

Yazar / Author
Bülent Arı

Grafik Tasarım / Graphic Designer
Ece Yavuz

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler / Press, Publications, and Public Relations
Asiye Komut

Tashih / Proof Reading
Doç. Dr. Mehmet Tuğrul

Türkiye Bilimler Akademisi
Vedat Dalokay Caddesi No: 112
Çankaya – Ankara – Türkiye
Tel: +90 312 442 29 03
www.tuba.gov.tr

Bu kitapta yer alan bilgi ve görüşler tümüyle yazara ait olup, hiç bir şekilde Türkiye Bilimler Akademisi'ni bağlamaz ve Akademinin görüşü olarak kullanılamaz ve değerlendirilemez.

The information and views contained in this book belong entirely to the author; they do not bind the Turkish Academy of Sciences in any way, nor may they be used or regarded as the views of the Academy.

Baskı Yeri - Tarihi - Sayısı / Publication Place - Date - Pcs
Tek Ses Ofset Matbaacılık San. Ltd. Şti. Sertifika No: 44186, Ekim 2026, 750 Adet

Arı, Bülent
Halil İnalcık: Hayatı Bizzat Tarih / Bülent Arı; tashih Mehmet Tuğrul. – Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi, 2026.
245 s. : res. ; 19 x 26 sm. – (Yaşam Öyküleri Dizisi: 8)
ISBN 978-625-6110-95-3
1.İnalcık, Halil, 1916–2016 — Biyografi. 2.İnalcık, Halil, 1916–2016 — Biography. 3. Tarihçiler — Türkiye — Biyografi. 4.Historians — Turkey — Biography. 5. Osmanlı İmparatorluğu — Tarih yazımı. 6.Ottoman Empire — Historiography.

DR438.9 .A75 2026
920.02

Bu eser, Creative Commons Attribution-NonCommercial-No Derivative (BY-NC-ND) 4.0 Uluslararası Lisansı altında lisanslanımıştır.
This work is licensed under a Creative Commons Attribution NonCommercial-No Derivative (BY -NC-ND) 4.0 International License.

TÜBA
Türkiye Bilimler Akademisi
Turkish Academy of Sciences

HALİL İNALCIK

Hayatı Bizzat Tarih

Yazar:
Bülent ARI

İçindekiler

Abstract ix

Takdim (Prof. Dr. Muzaffer Şeker) xi

Mukaddime (Bülent Arı) xv

Halil İnalcık: Hayatı Bizzat Tarih / Halil İnalcık: A Life That Is History Itself 1

- Doğum Tarihini 90 Yaşından Sonra Öğrendi / He Learned His Date of Birth After Turning 90 3
- Mülteci ve Gönüllü Yabancı Hocalar / Foreign Professors: Refugees and Volunteers 13
- DTCF'de Siyasî Karışıklıklar / Political Turmoil at the Faculty of Languages, History and Geography (DTCF) 25
- İnalcık Avrupa'da / İnalcık in Europe 27
- Ömer Lütfi Barkan (1903-1979) / Ömer Lütfi Barkan (1903–1979) 43
- Sosyal-Ekonomik Tarih Araştırmalarının Başlaması / Early Years of Socio-Economic History Researches 44
- Şer'iyye Sicillerinin Tarih Araştırmalarına Açılması / Inauguration of Ottoman Court Records (Şer'iyye Sicilleri) for Historical Researches 46
- İstanbul'un Fethi'nin 500. Yılına Doğru / Towards the 500th Anniversary of the Conquest of Istanbul 49
- İspanya: Onomastik İlimler Kongresi / Spain: Congress of Onomastic Sciences 53
- İnalcık Harvard Üniversitesi'nde / İnalcık at Harvard University 56
- NATO'ya Türkiye'yi Tanıtıyor / Introduces Turkey to NATO 62
- 1960 Askerî İhtilali ve İnalcık Ailesi / Military Coup in 1960 and the İnalcık Family 64
- Güneydoğu Avrupa Araştırmaları Derneği / Association for Southeast European Studies 66

Amerika Yıllarına Giden Süreç / The Path to His Studies in America 69

Türkiye'nin Ekonomik ve Sosyal Tarihi / International Association of Economic and Social History of Turkey 76

UNESCO ve İnsanlık Tarihi / UNESCO and "History of Humanity" 79

Osmanlı Arşivleri ve İnalcık / Ottoman Archives and İnalcık 80

YÖK Danışmanlığı Teklifi / Offer for Consultancy at YÖK (Council of Higher Education) 81

Amerika'da Ermeni Propagandalarına Karşı Faaliyetleri / Activities Against Armenian Propaganda in America 82

Chicago Üniversitesi'nde İnalcık'ın Yerine Geçen İsim / Historian Who Succeeded İnalcık at Chicago University 83

İnalcık Türkiye'ye Dönüyor / İnalcık Returns to Türkiye 85

Tarih Konularının Değişimi / Changes of Historical Topics 97

Halil İnalcık'ın Sosyoloji Araştırmaları: Ziya Gökalp ve Max Weber / Sociological Researches of Halil İnalcık: Ziya Gökalp and Max Weber 99

Eserlerinin Tasnifi / Classification of His Books 102

I) Kaynak Eserler Neşriyatı / I) Publication of Manuscript Sources 102

II) Siyasî Tarih / II) Political History 115

III) Sosyal ve Ekonomik Tarih / III) Social and Economic History 116

IV) Osmanlı Hukuku / IV) Ottoman Law 118

Osmanlı Örfî/Sultânî Hukukunun Kaynakları Hakkındaki Yayınları / Publications on Ottoman Imperial Legal Sources 120

Osmanlı Devleti'nde Devam Eden Eski Türk Gelenekleri / Ancient Turkish Traditions Persisting in the Ottoman Empire 122

Kanun ve Kanunnâme / Codified State Laws (in the Ottoman Empire) 124

İlmiye Mensuplarının Eğitimi ve Teşkilatın İşleyişi / Education of Members of Religious Authorities (Scholars) and Processes in Legal Organization 125

V) Osmanlı Şehir Tarihi / V) Ottoman Urban History 126

Bursa Kadı Sicillerinden Seçmeler / Selected Documents from Bursa Judicial Records 126

Vakıflar / Pious Endowments (Waqfs) 131

Uç Şehirleri / Frontier Cities 132

VI) Osmanlı Ticaret Tarihi / VI) Ottoman Commercial History 133

VII) Edebiyat Tarihi / VII) History of Literature 134

VIII) Sentez Eserleri / VIII) Works of Synthesis 136

Osmanlı İmparatorluğu ve Mirası (Brill) Serisi / The Ottoman Empire and Its Heritage (Brill) Series 141

Evliya Çelebi Seyahatnamesi / Evliya Çelebi's "Seyahatname" (Book of Travels) 141

Türkiye'de Osmanlı Tarihçiliğinin Tarihçesi / History of Ottoman Historiography in Turkey 143

Öğretim Usûlü / His Teaching Methodology 145

Akademik Teşkilatlardaki Rolü / His Role in Academic Organizations 146

Halil İNALCIK Türk Tarihçiliğine Ne Kazandırdı? / What is the Contribution of Halil İnalcık to Turkish Historiography? 152

27 Temmuz 2011 Yalova'da Osman Gazi Heykelinin Açılışı / July 27, 2011 Unveiling of the Osman Gazi Statue in Yalova 156

Halil İnalcık ve Tarih Şuuru / Halil İnalcık and His Consciousness of History 158

Halil İnalcık'ın Uluslararası Tarih Camiasında Akreditasyonu / International Accreditation of Halil İnalcık 162

İnalcık ve Akademi - TÜBA Üyeliği / İnalcık and the Academy – His Membership to TÜBA 163

Tarihçilerin Kutbu Sıfatı Nasıl Verildi? / How the Title "Doyen of Historians" was Conferred to Him? 170

İlim ve Fikir Hayatının 70. Yılı / 70th Anniversary of His Scholarly and Intellectual Life 172

Kartal Halil İnalcık Çocuk Kütüphanesi / Kartal Halil İnalcık Children's Library 174

İnalcık Doğumgünleri Kutlaması Geleneği / The Tradition of Celebrating İnalcık's Birthdays 174

Halil İnalcık Bibliyografyası ve Hakkındaki Yayınlar / Halil İnalcık Bibliography and Publications About Him 176

Hakkında Yapılan Tezler / Dissertations Written About Him 181

TÜBA Şeref Üyesi Halil İnalcık Anısına / In Memory of TÜBA Honorary Member Halil İnalcık 183

Halil İnalcık Anadolu Liseleri / High Schools That were Given His Name ... 184

Eren Yayınları / His Books Published by Eren 185

Doğu Batı Yayınları / His Books Published by Doğu Batı 186

İş Bankası Yayınları / His Books Published by İş Bankası 187

Milletlerarası Akademik Kuruluşlara Üyelikleri / His Memberships in International Academic Organizations 189

Aldığı Burslar ve Ödüller / Scholarships and Awards He Received 190

Fahri Doktoralar / His Honorary Doctorates 197

Çalışma Disiplini / His Research and Writing Methodology 198

Halil İnalcık'ın Yardımseverliği / Halil İnalcık's Benevolence 200

Vefatı / His Passing 201

İz Bırakan Bir Ömür / A Life That Leaves a Mark..... 205

Fihrist / Index 237

Abstract

Halil İnalcık has returned to Turkiye from his second retirement in 1993. I was following his lectures during my M.A. and PhD study and afterwards. His seminars and courses were so impressive and attractive that I continued to attend until 2010. In the meantime, I was collecting all written, published, audio and visual documents regarding his academic activities, rewards and honorary prizes. Later on, for certain occasions I have made presentations on his biography. However, these presentations were focused on certain topics of his historiography. After his death, I have decided to publish all the documentation I have collected.

The literature here in this book is composed of his publications in a chronological order (where possible). Also his major books are classified according to research groups. Certain books are publication of archival registers, while some others relied on thorough researches on economic history, textile history, legal and justice history, administrative history, naval history and military history.

Throughout his lifetime, he had collaborated with many friends and academic colleagues for projects on books and congresses. I have tried to include all these people into this book as far as I could find information and documentation. I used to collect all possible news and publications regarding his academic activities. He had also given me copies of documents from his personal archive when he was alive. Furthermore, I had interviewed with him 20 years ago many times on his major publications to better understand his main objects and perspectives of his researches. Thus, it is now possible to cover up all the relevant information on his academic career.

I have tried to include all his academic colleagues and close friends into this book as much as I could find information. However, this book should be considered only as an introduction to his life, activities and publications. We need more and through researches on his articles and books to better understand his historiography. I hope more people will make further investigations on his publications using this book as a source material.

Most of the historians here cited are either our old lecturers and professors or who we listened to them in congresses and conferences. Majority of them are not alive now. So we also remind them for future generations.

Takdim

Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) Şeref üyemiz merhum Prof. Dr. Halil İnalcık (1916- 2016), Türk tarihçiliğini uluslararası ilim camiasında güçlü biçimde temsil etmiş isimlerin başında gelir. Getirdiği yeni usuller ve geniş birikimi hasebiyle **"Tarihçilerin Kutbu"** olarak anılmıştır. Tarih araştırmacılığını bilimsel ölçütlere bağlamış, bu alanı Türkiye'de uluslararası standartlara taşımıştır. Coğrafyayı, hukuku, iktisadı ve sosyolojiyi arşiv belgeleri üzerinden okuyarak kendisinden sonraki nesillerin takip ettiği bir ekol kurmuştur.

Prof. İnalcık'ın bilimsel literatüre en büyük katkısı, Osmanlı tarihi çalışmalarındaki önemli bir boşluğu doldurmasıdır. Osmanlı Devleti uzun süre siyasî olaylar ve hanedan kronolojisi etrafında, çoğunlukla da Avrupa kaynaklarına dayanılarak anlatılmıştı. Prof. İnalcık bu tarihi Osmanlı'nın kendi belgeleriyle ve tarih biliminin çağdaş yöntemleriyle yeniden ele aldı. Bürokrasi ve idarî teşkilat, ticaret ve iktisadî hayat, devlet işletmeleri, vergi düzeni, tahrir defterleri ile kadı sicilleri gibi kayıtlar ve sosyal hayat, onun çalışmalarında bu genişlikte incelendi. Olayları kronolojik sırayla aktarmakla yetinmeyip kurumları, toplumsal yapıyı ve insanı merkeze alarak Osmanlı tarihçiliğinin yöntemini değiştirdi.

Bu yaklaşımın temelinde çok disiplinli bir bakış vardı. Prof. İnalcık Osmanlı tarihini tek bir disiplinin sınırları içinde değil, farklı bilim dallarının birikimini bir araya getirerek inceledi. Dönemin temel ve özgün kaynaklarına dayanarak geliştirdiği yöntem ve terminoloji, bugün dünyada Osmanlı araştırmalarının ortak diline yerleşti. Nesnel ve bilimsel yorumlarıyla ortaya koyduğu öncü ve çığır açıcı çalışmalar, kaynak, yöntem ve kavram bakımından dünya literatürüne kalıcı katkılar sundu.

Bu yöntemin ilk önemli örneklerini 1950'lerin başında verdi. Arşivlerdeki defterleri ve vesikaları ilmî usullerle neşrederek bu kaynakların tarih araştırmalarında nasıl

kullanılacağını gösterdi. Fatih devri ile Osmanlı fetih ve iskân siyaseti üzerine yaptığı çalışmalarla bu konulara bakışı kalıcı olarak değiştirdi. Çift-hane sistemi gibi kavramsal açıklamaları, uluslararası ansiklopediler için yazdığı maddeler, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi, Chicago Üniversitesi ve ardından İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde yetiştirdiği öğrenciler bu mirası çoğalttı. Pek çok dile çevrilen eserleri, dünyanın önde gelen üniversitelerinde Osmanlı tarihinin temel başvuru kaynakları arasında yer aldı. Böylece Prof. İnalcık'ın çalışmaları millî sınırları aşarak uluslararası literatürün ayrılmaz bir parçası hâline geldi. Arşivde yürüttüğü titiz çalışmalar ve neşrettiği kaynak metinlerle Prof. İnalcık, Türkiye'de modern tarihçiliğin temellerini sağlamlaştırmıştır. Bu kitapta bir araya getirilen belgeler, mülakatlar ve hatıralar, bir âlimin hayat hikâyesiyle birlikte imparatorluktan cumhuriyete uzanan dönemde Türk tarihçiliğinin nasıl şekillendiğini de gözler önüne sermektedir.

Akademik hayatta kimi zaman kıdem ve unvan farkları öne çıksa da hakiki ilim adamı bilginin kimden geldiğine değil değerine bakar. Prof. İnalcık'ın çalışma masası bunun güzel bir örneğidir. Kendisi, *Has-bağçede 'Ayş u Tarab* adlı eserini kaleme alırken muhterem ağabeyim Prof. Dr. Mehmet Şeker'in yayına hazırladığı, Gelibolulu Mustafa Âlî'ye ait *Mevâidü'n-Nefâis fî Kavâidi'l-Mecâlis* metninden faydalanmıştır. Mehmet Şeker'in titizlikle hazırladığı bu zorlu neşir, onun masasında önemli bir başvuru kaynağı olmuştur. Prof. İnalcık ayrıca bir sohbetleri sırasında bu çalışmanın güçlüğüne dikkat çekmiş, Mehmet Şeker'i tebrik ederek takdirini dile getirmiştir. Bu latif anekdot, tecrübeli bir ilim insanının kendisinden genç bir meslektaşının emeğine gösterdiği kadirşinaslığı ve zarafeti yansıtmaktadır.

Akademimiz, şeref üyemizin bu ilmî mirasını yaşatmayı bir vefa borcu olarak görmektedir. Bu amaçla her yıl sosyal ve beşerî bilimler alanında, üniversite düzeyinde hazırlanmış nitelikli Türkçe telif eserlere **TÜBA-TESEP Halil İnalcık Özel Ödülü**'nü veriyoruz. Değerlendirmede ortaya konan eser kadar, arkasındaki emeği, kaynak kullanımını ve araştırma sürecini de dikkate alıyoruz. Kıymetli bilim insanımızın bize bıraktığı ölçü de budur. Akademimizin genç bilim insanlarına yönelik diğer ödül ve destek programlarıyla birlikte bu ödülün, genç araştırmacıları Türkçe özgün eserler yazmaya ve onun açtığı yolda ilerlemeye teşvik edeceğine inanıyoruz.

Vefatının onuncu yılında yayımlanan bu eserin, yurt içinde ve yurt dışında yetişen genç araştırmacılara yol göstereceğini, Halil İnalcık külliyatı üzerine yapılacak yeni çalışmalara kaynaklık edeceğini ümit ediyoruz.

Kıymetli bilim insanımız Prof. İnalcık'ın hatırasını yaşatmak için otuz yıl boyunca biriktirdiği özel arşiviyle bu kapsamlı biyografiyi hazırlayan kıymetli talebesi Prof. Dr. Bülent Arı'ya emeği ve vefası için şahsım ve Akademimiz adına teşekkür ediyorum. Eserin ilim âlemine ve okuyuculara hayırlı olmasını diler, Türk tarihçiliğinin medâr-ı iftihârı olan aziz bilim insanımızı rahmet, hürmet ve minnetle anarım.

Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER
TÜBA Başkanı

Mukaddime

Halil İnalcık'ın ilmî biyografisini yazmaya 20 sene evvel karar vermiştim. Elde neşriyatının çoğu zaten mevcut olduğundan bunları değerlendirmek o vakitler çok kolay görünmüştü. Fakat bu işin ne kadar erken ve zamansız olduğu şimdi daha iyi farkediyorum. O tarihlerde Türkiye'ye döneli 10 sene kadar geçmiş olan hocanın kendi ülkesinde tarihçiler ve erbabı hariç yeterince tanınmadığı ve eserlerinin hakkıyla değerlendirilmediği kanaatindeydim. Eserlerinin çoğu ya 40 sene evvel neşredilmiş dergilerin sayfaları arasında kaybolup gitmiş, ya da Amerika'daki öğretim üyeliği sırasında İngilizce yayımlandığı için buralara ulaşmamış görünüyordu. Türkiye'deki tezlerin ve basılan kitapların kitâbiyat kısımlarında İnalcık nedense pek atıf almıyor ve kolayca ulaşılan birkaç ansiklopedi maddesinin haricinde yeterince görünmüyordu. Anlaşılıyor ki tarih hocaları ve ilgili danışmanların, lisans ve yüksek lisans derslerinde onun kitap ve makalelerini okutup tavsiye etmiyorlardı.

Bu yayınları yeni nesil araştırmacılara tanıtmak üzere gereken hususlara İnalcık hakkında tertiplenen çeşitli ödül ve toplantılarda dikkat çekiyordum. Yeni kitaplarının neşri dolayısıyla yapılan tanıtım organizasyonlarında da İnalcık'ın akademik vasıfları hakkında bazı hususlara temas etme imkânım oluyordu. Mamafih, bunlar genellikle sadece kısa süreli 15-20 dakikalık konuşmalardan ibaret olduğundan, mahdut konuları anlatmak mecburiyetindeydik.

Bu tür konuşma metinleri zaman içinde birikmekle birlikte henüz bir bütün oluşturmuş halde değildi. Vefatından sonra derslerde anlattıklarını, çeşitli vesilelerle şahit olduğumuz faaliyetlerini, kongre ve konferanslarını, yayımlanmış eserleriyle birleştirerek ilmi bir biyografiyi tamamlama imkânı doğmuştu. Eğer tamamlasaydım, 20 sene evvelki teşebbüsümün hayli eksiklerle pek çok dolu

olacağını iyice farkettim. Çünkü o tarihten sonra İnalcık eski neşriyatı kadar daha eser neşretmiş, yeni ödüller ve fahri doktoralar aldı. Yurtdışındaki tesiri gitgide daha bariz şekilde anlaşılmıştı. Bu müddet zarfında tarih ve tarihçilik ekolleri hakkında daha fazla araştırma imkânı buldum. Tabii bu arada her memleketin tarihi süreci farklı olduğundan bir metodu veya modeli diğerine uygulamanın tarihçiyi ne kadar yanıltabileceğini de görmüş oldum. İnalcık hocanın yanında bulunduğum 18 sene boyunca kaydadeğer bir envanter biriktirmiştim. Kendi neşriyatı, eserlerinin yayınlanma süreci, akademik çevreyle irtibatı, akademik faaliyetleri, kongre ve konferanslardaki sunumları, hakkında gazete ve dergilerde çıkan yazılar zaman içinde epeyce bir külliyat teşkil etmişti. Hayatının önemli safhalarından numuneler ihtiva eden özel ve resmî mektuplar, muhabereler, resmî vesikalar ve meslekdaşlarından gelen haberlere dair tebligâtın nüshalarını sağlığında bana vermişti. Hatta akademik neşriyatının pekçoğunun esbâb-ı mûcibesini 10 kadar ve herbiri ikişer saat süren hususî mülakatta özetlemişti. Hazırlamaya başladığım biyografide bütün bu evrakı derleyip toplayıp süreklilik ve makul mantıklı tarihi bir silsile arzedecek hale getirmek yaklaşık 5 yıl aldı. İlgili fasıllara resim ve vesikaların yerleştirilmesi tasarım safhasında ayrı bir mesaiye maloldu.

Hayatı boyunca irtibatta olduğu, dostluklar kurduğu ve akademik hayatında yer alan pekçok kişiyi kitaba almaya gayret ettim. Onlarca kişi üzerinde bir şekilde emeği geçmiş ve yolları kesişmişti. Bu kişilerin hepsine mümkün mertebe yer vermeye çalıştım. Vaktiyle çeşitli vesilelerle birlikte fotoğraflarını çektiğim meslekdaşlarının çoğu şimdi hayatta değil. Bu bakımdan İnalcık'la beraber onları da yadetmiş oluyoruz. O zamanlar bile yaşı ilerlemiş mühim tarihçileri kongrelerde kahve molalarında gördükçe ısrar eder ve hemen birlikte fotoğraflarını çekerdim. Çoğu kimse bunu manasız ve zorlama bir gayret olarak görürdü. Halbuki şimdi bu kitapta onlar da İnalcık'la birlikteler. İnalcık hocanın neredeyse her adımını sürekli kayda almam ve vesika toplamam üzerine Muhittin Eren bana "Kamera-nüvis" lakabını takmıştı. Kitaba İnalcık biyografisiyle birlikte aynı zamanda tarihçiler resm-i geçidi hüviyetini kazandırmak istedim. Ne İnalcık'ı ne de eski üstadları görmüş ve dinlemiş olan yeni nesillere böylece bir hatıra bırakılacak.

Muhakkak ki, unuttuğum veya kısa geçtiğim bahisler mevcuttur. Bilhassa İnalcık neşriyatının tafsilatlı ve teorik incelemeleri için daha yapılacak derin araştırmalara muhtacız. Bu kitabımız hayatından kesitlerle birlikte İnalcık külliyatının genel bir tanıtımından ibarettir. İleride yazılacak eserler için kaynak teşkil etmesini ve bir numune olmasını temenni ediyorum. Kitapta yer alan çoğu isim aynı zamanda bizim neslin ders aldığı, kitaplarını okuduğu veya kongre ve konferanslarda dinleme fırsatı bulduğu hocalardan oluşuyor. Muhtevayı onlara borçluyuz.

TÜBA Başkanı Muzaffer Şeker'in konuyu hemen sahiplenip Halil hocanın vefatının 10. sene-i devriyesi içinde basılması için resmî işlemleri hızlandırması sayesinde kısa sürede matbaaya yetişti. Grafik tasarım safhasında ise tarafımdan sürekli metne, fotoğraflara, vesikalara yapılan ilavelere ve müdahalelere sabırla tahammül eden Ece Yavuz'a müteşekkirim. Tam da tatile çıkıp kitabı sakin bir ortamda yayına hazırlayacakken bilgisayarın alarm vermesi, sürekli donup kalması üzerine derhal yeni bir bilgisayar temin eden Mutlu Demirtaş'ın hakkı ödenmez. Onun sayesinde hiçbir teknik aksamaya maruz kalmadan biyografi bu haliyle tamamlandı.

Bülent ARI
Kadıköy - İstanbul

Fihrist / Index

Fihrist / Index

A

Abduljelil Temimi 79, 140
Abdullah Gül 83
Abdülbaki Gölpınarlı 16, 112, 118, 119, 180
Abdülkadir İnal 15
Adaletnâmeler 108, 155
Adile Hanım 6
Afet İnan 32
Ahmedî 107, 110, 111, 135, 155
Ahmed-i Dâî 135
Ahmet Cevat Acar 183, 197
Ahmet Güner Sayar 181
Ahmet Tabakoğlu 43
Ahmet Yaşar Ocak 170, 172, 183
AIESEE 66
Aix-En-Provence 78
Akdes Nimet Kurat 21, 22, 23
Akira Iriye 74
Alan Fisher 74
Albert Malche 11
Alexander Fotic 78
Alexander Halenko 78
Alfred de Musset 3, 174
Ali Birinci 170
Ali Doğramacı 87, 91, 177
Ali Emiri 153, 202
Altınordu Hanlığı 109
American Historical Association 190
American Oriental Society 189
American Research Institute 149, 189
Amid 131
Amy Singer 76
Annales 20, 33, 34, 35, 36, 38, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 64, 136, 137, 182, 187
Antalya 197
antropoloji 34, 49
Apollunia 111
Archivum Ottomanicum 60, 116, 119, 152
ARIT 149
Arnold Toynbee 181
Aşıkpaşazâde 106, 107, 156
ATÜT 35, 36, 37
Avigdor Levy 79
Avrasya Akademisi 192, 227
Ayşe Bahriye İnalcık 4
Ayşegül Özerdem 21, 32, 51, 53, 57, 63, 64, 66, 80, 83, 112, 181, 182
Azmi Özcan 172

B

Baker 13
Balkapanı 114, 130
Banjaluka 133
Barkan 18, 20, 31, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 66, 97, 104, 131, 138, 140, 181
Barthold 16
Basra 56, 131
Battenberg 18
Bayezid 48, 104, 111, 119, 153, 155
Behice Boran 14, 25
Bekir Sıtkı Baykal 15, 21, 32, 65, 66, 112, 129
Bekir Soysal 170, 171
Benno Landsberger 13
Bernard Lewis 27, 51, 61, 74, 76, 79, 99, 181
Besim Atalay 15
Beyrut 64, 131
Bilkent 27, 28, 32, 37, 49, 63, 71, 73, 74, 78, 79, 87, 88, 89, 90, 91, 118, 140, 142, 145, 162, 176, 177, 180, 181, 186, 198, 200, 202, 219
Birsen Çınar 176
Bithynia 45
Bizans 29, 45, 49, 50, 64, 96, 110, 111, 112, 113, 114, 127, 128, 138, 147, 152, 156, 187
Boğaziçi Üniversitesi 81, 197
Bosna 48, 115
Bouvat 16

Braudel 22, 33, 34, 35, 36, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 56, 137, 150, 187
Brill 51, 52, 83, 95, 115, 125, 141
British Academy 138, 189
British Museum 27, 30, 31
Bruce Masters 76, 131, 140
Bruce Mc Gowan 117
Bursa 47, 48, 54, 78, 80, 115, 120, 126, 127, 129, 130, 131, 132, 136, 146, 147, 154, 156, 191, 192, 194, 197, 200
Butrus Abu Manneh 78
Bülent Arı ii, 94, 97, 112, 115, 118, 128, 129, 172, 183

C

Cahit Kınay 17
Claude Cahun 16
Cambored 13
Cambridge 37, 109, 180, 210
Celil Güngör 47
Cemal Kafadar 74, 83, 139, 140
Cemal Tukin 15
Cemil Koçak 26
Ceneviz 128, 134
Cengiz Kırlı 78
Cengiz Orhonlu 66
Cevat Dursunoğlu 10
Cevdet Can Sarıyıldız 182
Chicago 13, 14, 26, 27, 32, 38, 40, 46, 54, 72, 73, 74, 81, 82, 83, 87, 89, 99, 138, 140, 150, 162, 163, 176, 181
Christine Verhaaren 76
CIEPO 43
Cidde 131
Cihannüma 110
Cioata 76
Claudia Römer 79
Colin Imber 30, 106, 115
Cornelis Haga 94
Cornell Fleischer 83, 140
Coşkun Yılmaz 130, 203

Ç

Çağatay Uluçay 46
Çağlar Keyder 36
Çelebi Mehmed 110, 111

D

Daniel Goffman 76, 131, 140
Daniel Panzac 79
Dariusz Kolodziejczyk 78
Darülfünun 11, 144, 153
David Kushner 79
Denise Jorgens 76
Devlet-i Aliyye 60, 95, 111, 162, 187
D. Mehmet Doğan 170
Doğu Batı 43, 57, 98, 99, 119, 137, 180, 186
Donald Frederick Lach 74
Donald Quataert 117
Dritan Egro 94
DTCF 10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 31, 32, 48, 50, 57, 62, 67, 72, 106, 112, 143, 170, 176, 180, 202
Dubrovnik 40, 41, 78, 131
Dumbarton Oaks 127, 190

E

École des Hautes Études 190
Edirne 43, 111, 115, 132
Eisenhower 51
Ekrem Akurgal 112
Ekrem Hakkı Ayverdi 131
Elias Kolovos 78
Elizabeth Zachariadou 27, 79, 91
Emin Bilgiç 17
Emine Çaykara 3, 87, 170, 176, 177
Emmet Larkin 74
Engels 35, 36
Enver Ziya Karal 20, 21, 22, 32
Eren Yayınları 177, 185
Eric Hamp 74
Ernest Tucker 76
Erol Altınsapan 147
Erol Özvar 79, 140
Ersu Pekin 96
Ertan Aydın 202
Eugene PITTARD 12

Eujeong Yi 79
Evgenia Kermeli 94
Evgeni Radushev 49, 128
Evliya Çelebi 141, 142
Evrenos 132
Eyüp 127, 128

F

Faik Reşit Unat 19, 66
Faisal Al-Kandari 78
Fariba Zarinabaf 79
Fatih Sultan Mehemmed 32, 50, 95, 188
Fèbvre 33
Fehime Yüksel 182
Feridun Emecen 78
Filibe 94, 132
Firuzan Kınal 17
Franz Babinger 50, 71
Fuad Köprülü 15, 16, 17, 18, 21, 48, 50, 67, 121, 122, 143, 145, 153, 180, 181

G

Gabor Agoston 78
Galal 76
Galata 127, 128
Gazi Mektebi 5
Gedik Ahmed Paşa 114
Gelibolulu Mustafa Âli 83
Georges Duby 34
Georgios Liakopoulos 94
Georg Rohde 13
Georgy Hazai 78
Giampiero Bellingeri 78
Grigor Boykov 94
Gülru Necipoğlu 83
Gümülcine 132, 133

H

Hacettepe Üniversitesi 21, 76, 94, 170, 182
Hadım Ali Paşa 114
Haldun Eroğlu 150
Halep 56, 115, 131
Halil Berktay 128, 185
Halil Demircioğlu 32, 66
Halil Edhem 143
Halil Sahillioğlu 40, 43, 140, 143
Hamit Koşay 66
Hans Georg Maier 79
Hans Gustav Güterbock 13, 14
Hans Hennig von der Osten 13
Harel 76
H. A. R. Gibb 56
Harold Dodds 51
Harvard 24, 26, 56, 57, 71, 73, 87, 115, 139, 140, 146, 189
Hasan Celal Güzel 54, 80, 81
Hasan Cemil Çambel 12
Hasan Eren 66
Hasan Raşit Tamkut 15
Hasan Soygüzel 158, 184
Heath Lowry 74, 78, 83
Heidelberg 78
Herbert Louis 13
Hermann Kellenbenz 55
hermenötik 30
HICOS 90, 91, 198
Hititoloji 11, 15
Hitler 26
Horst Widmann 10, 14
Hukuk Mektebi 5, 11, 12
Huricihan İslamoğlu 36, 76
Husain Qureshi 51
Hüseyin Baykara 135
Hüseyin Özdeğer 43

I

IAOSEH 76, 78, 79
Institutul de Istorie Nicolae Iorga 138, 190
Irene Mélikoff 79
Irene Steinherr – Beldiceanu 55
Ivana Burdjelez 78

İ

İbrahim Kalın 127, 202
İdris Bostan 78
İdris Küçükömer 36, 37

İhsan Doğramacı 81, 89, 177
İrfan Çalışan 128
İsa Bey 132
İSAM 47, 130
İsenbike Togan 24, 183
İshak Bey 132
İshak Fakih 107
İskenderiye 56, 131
İskendernâme 110
İskenderun 131
İsmail Hakkı Uzunçarşılı 18, 28, 30, 115, 143, 162
İzmir 24, 131

J

Jacop Landau 79
Jean-Louis Bacqué-Grammont 78
John Walsh 27

K

Karacahisar 146, 147, 149
Karl Menges 13, 14
Kefe 109, 129, 131, 154
Keith Hopwood 78
Kemal Balkan 17
Kemal Karpat 32, 74, 79, 81, 82, 183, 202
Kırım Hanlığı 22, 23, 73, 115
Kıvırcık Usta 202
Klasik Çağ 60, 182, 187
Konya 7, 48, 115, 130, 197
Kosova 110, 111, 155
Kral Faysal 42, 117, 118, 192
Kristinus 13

L

Lacombe 13
Lajos Fekete 46
La Menage 27, 107, 110, 155
Langer 56, 71
László Rásonyi 13
Latince 11, 13, 25, 91
Leipzig 110, 155
Le Monde 36
Levi Strauss 98
Lewis Thomas 51
Linda T. Darling 78
Lütfi Güçer 43

M

Madeleine Zılfi 76
Mahmoud Yazbak 79
Mahmud Paşa 114
Mahmut Şakiroğlu 177
Malkara 132
Mancester 106
Marc Bloch 33, 34, 35, 42, 43, 44
Maria Pia Pedani 79
Mariya Kiprovska 94
Mark L. Stein 76
Marx 36
Marxist 36, 37, 45, 136, 143
Max Weber 98, 99, 100, 101, 181
McNeill 72, 74, 76
Medine 131
Mehmed Emin Erişirgil 15
Mehmed Giray 22
Mehmet Akif Aydın 172
Mehmet Altay Köymen 17, 21
Mehmet Emin Erişirgil 25
Mehmet Genç 43, 140
Mehmet Kalpaklı 91
Mehmet Öz 97
Melzig 13
Menzel 110, 155
Metin Kunt 76
Michael Ursinus 79
Middle East Studies Association (MESA) 189
Mihai Maxim 76, 79
Milli Birlik Komitesi 64, 65
Moller Huille 13
Morova Vadisi 132
Muhaddere Özerdim 17
Muhittin Eren 185
Murad Paşa 114
Murat Bardakçı 135, 203
Musaye Konak Özçelik 182, 183
Mussolini 26
Mustafa Cezar 43

Mustafa Kemal Kasapoğlu 66
Mutafçiyeva 36
Muzaffer Göker 15, 25
Muzaffer GÖKER 12
Muzaffer Şerif 14
Mübahat Kütükoğlu 43

N

NATO 26, 62
Necati Bey 11
Necati Bey Muallim Mektebi 118
Necmi DİLMEN 12
Nejla Ceylan 182
Nenad Moacanin 79
Neşet Çağatay 21
Neşrî 107, 110, 111, 156
Nicoara Beldiceanu 55
Nimet Özgüç 17
Niyazi Berkes 14, 25

O

ODTÜ 71, 134, 150, 190
Oktay Özel 78, 79
Olga Zirojevic 79
Onur Yıldırım 79
Orhan Acıpayamlı 66
Orhan Gazi 30, 106, 107, 115, 147
Orlin Saber 79
Oscar Handlin 57
Osman Beg 29, 31, 115, 156
Osman Nuri 4, 5, 6
Osman Turan 17, 21

Ö

Ömer Lütfi Barkan 18, 20, 31, 37, 38, 43, 44, 47, 66, 104, 131, 181
Özer Ergenç 21, 78, 128, 170, 180, 181

P

Packard Humanities Institute 130
Palmira Brummett 76
Paul Latimer 177
Paul Rycaut 24
Paul Wittek 27, 28, 29, 30, 51, 57, 107, 145
Pertev Naili Boratav 25
Polunya 111
Princeton 26, 71, 78, 83, 87, 99

R

Reisülküttap 123
Reşat Genç 209
Rhoads Murphey 76, 77, 78, 79, 140
Rifa'at Ali Abou-El-Haj 78
Robert Dankoff 142
Rockefeller Vakfı 56
Rositsa Gradeva 78

S

Sabancı Üniversitesi 48, 130
Sabri Esat Siyavuşgil 66
Sabri Mandıracı 203
Sadri Maksûdi 5, 6, 7, 15
Saffet ARIKAN 12
Saim Ali Dilemre 15
Samsun 109, 131
Santa Barbara 82
Sarajevo 132, 133
Sâsâni 123
Schimmel 71
Sedat Alp 112
Selahattin Çetintürk 21
Selanik 131
Selçuk Akşin Somel 79, 91
Selçuklu 29, 101, 123, 138, 145, 152, 187
Selim Aslantaş 124, 125
Sencer Divitçioğlu 36, 37
Serap Şimşek Padar 177
Serez 132, 133
Silistre 132
Sinoloji 11, 15, 17, 180
Sinop 109, 131
Sivas Muallim Mektebi 6
Siyasal Bilgiler Fakültesi 63, 65, 71, 80, 119
Slobodan Ilıc 78
SOAS 27
Soyalp Tamçelik 66
Srpska Akademija Nauka 138, 189
Stalin 3, 25, 26, 62

Stanford Shaw 71
Steuerwald 13
St. Louis 83
St. Petersburg 73
Suraiya Faroqhi 78, 95, 141
Survey of Istanbul 95, 112, 129, 154, 156
Süleyman Çelebi 111
Sümeroloji 11, 15, 17, 180

Ş

şehzade Halil 111
Şemsettin Günaltay 15, 112
Şerafettin Turan 10
Şerif Baştav 17, 66
Şevket Aziz Kansu 10, 25
Şevket Pamuk 76, 117
Şevkiye 64, 72, 87
Şeyhî 135
Şeyhoğlu Mustafa 135
Şeyhü'l- Müverrihîn 170
Şinasi Altundağ 21, 32, 65
Şumnu 132
Şükrü Elekdağ 74, 75, 76, 82

T

Tadeshi Suzuki 79
Taeschner 110, 155
Tarihçilerin Kutbu 41, 66, 72, 73, 79, 81, 87, 170, 177, 183
Tarih-i Osmanî Encümeni 38, 144, 153
Tarih Tezi 11
TASAM 192
Taşkın Takış 186
Tevfik Güran 43
Teyfur Erdoğdu 172
Tibor Halasi-Kun 13, 152
Timur 16, 53, 135
Tony Greenwood 76
Trablusşam 131
Trabzon 109, 131
Turgut Özal 54, 80
Turkish Studies 27, 74, 83, 120, 127
Tursun Beğ 120
TÜBA ii, xi, 163, 183, 189

U

University of London 63
Unkapanı 114, 130

Ü

Ülkü 18, 20, 36, 44
Üsküdar 47, 127, 128, 191

V

Vakalopoulos 48, 49
Varna 106, 131, 132
Varşova Paktı 26
Vecihe Hatiboğlu 17
Venedik 35, 41, 72, 78, 131, 134
Vera Costantini 78
Vernon Parry 27
Victor La Menage 27, 110
Victor Ostapchuk 76, 140
Vidal de La Blache 35

W

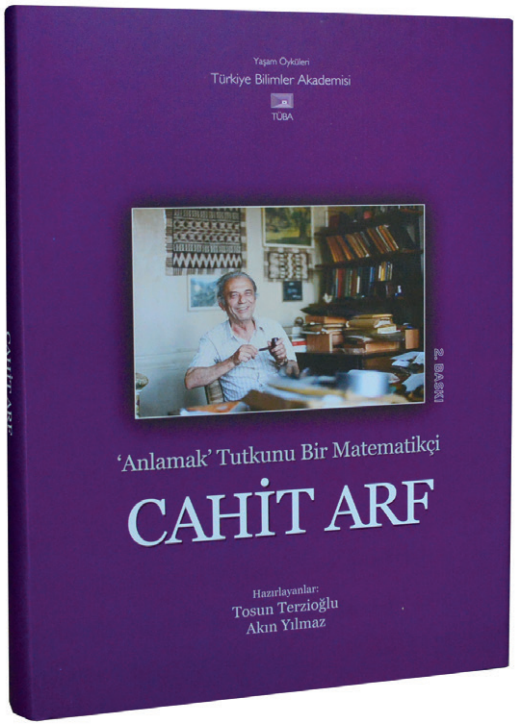
Walter Ruben 13, 14
Wolf Dieter Hütteroth 78
Wolfram Eberhard 13, 14

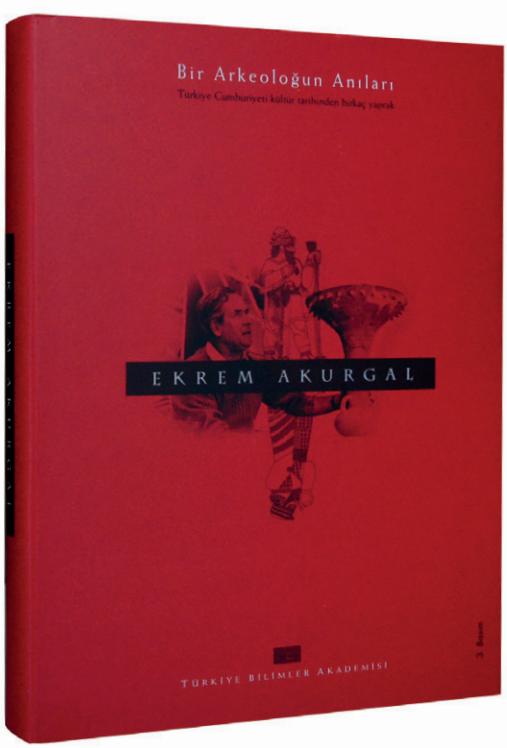
Y

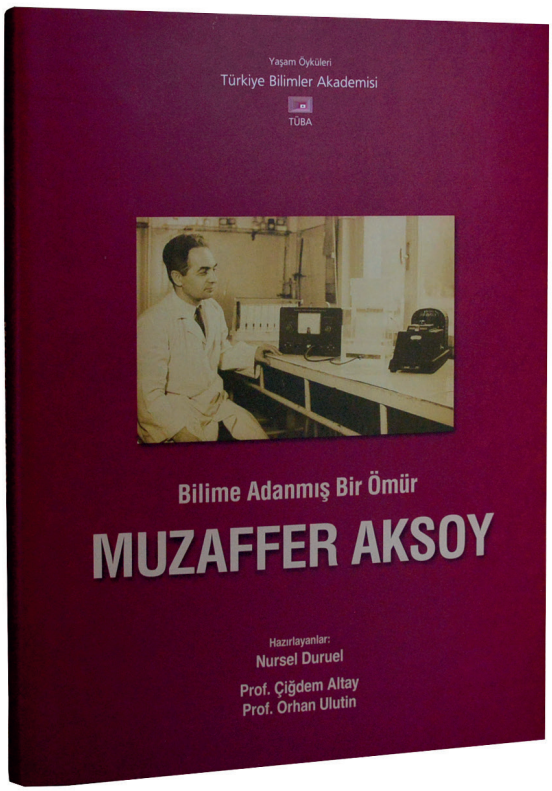
Yağkapanı 114, 130
Yahşi Fakih 107
Yalova 156, 158, 184, 192, 197
Yavuz Cezar 43
Yazıcızâde 53
Yemen 131
Yemişkapanı 114, 130
Yenişehir 132
Yunanca 11
Yusuf Has Hacip 123
Yusuf Hikmet Bayur 15, 112
Yusuf Oğuzoğlu 79
Yusuf Ziya Özcan 150

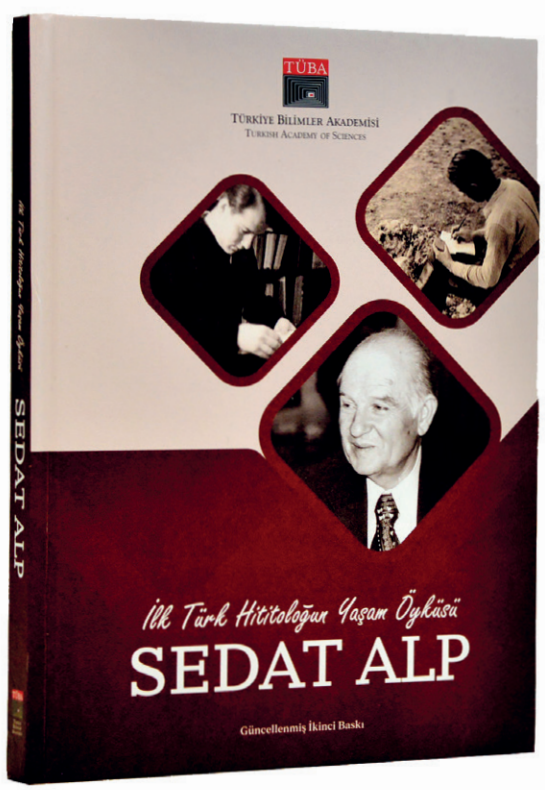
Z

Zdenko Zlatar 79
Zeki Velidi Togan 24, 143
Ziya Gökalp 99, 181

Yaşam Öyküleri
Türkiye Bilimler Akademisi
TÜBA
2. BASKI
'Anlamak' Tutkunu Bir Matematikçi
CAHİT ARF
Hazırlayanlar:
Tosun Terzioğlu
Akın Yılmaz

Bir Arkeoloğun Anıları
Türkiye Cumhuriyeti kültür tarihinden bir kesit yaparak
EKREM AKURGAL
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ
3. Basım

Yaşam Öyküleri
Türkiye Bilimler Akademisi
TÜBA
Bilime Adanmış Bir Ömür
MUZAFFER AKSOY
Hazırlayanlar:
Nursel Duruel
Prof. Çiğdem Altay
Prof. Orhan Ulutin

TÜBA
Türkiye Bilimler Akademisi
Turkish Academy of Sciences
İlk Türk Hititoloğun Yaşam Öyküsü
SEDAT ALP
Güncellenmiş İkinci Baskı
SEDAT ALP

Halil İnalcık hakkında pekçok şey yazıldı ve söylendi. Ancak bilhassa akademik hayatını, tarihçiliğini, ekolünü, eserlerini kronolojik ve tasnifli haliyle bütün yönleriyle ele alan bir kitabın hazırlanmasına vefatının 10. sene-i devriyesi fırsat verdi.

23 üniversiteden fahri doktora tevcih edilen, pekçok milletlerarası akademik kurum tarafından ödül ve üyelikler verilen, Kültür Bakanlığı, TBMM ve Cumhurbaşkanlığı Büyük Ödülleri ile Kral Faysal Ödülü'ne ve Macaristan Liyakat Nişanı'na layık görülen, Cambridge Uluslararası Bilim Merkezi tarafından XX. Yüzyılın önde gelen 2000 sosyal bilimcisi arasında gösterilen İnalcık'ın hayatını bir kitaba sığdırmak hakikaten zor. Liyakat Nişanı takdim merasiminde Macaristan Cumhurbaşkanı Ferenc Madl'in onu tavsifi dikkat çekicidir:

"Yaklaşık altmış yılı bulan akademik ve öğretim "hayatı boyunca Profesör Halil İnalcık, tarih alanındaki büyük şahsiyetlerden biri olarak tanınmıştır. Mübalağasız söylenebilir ki, Profesör İnalcık'ın tarih alanının tamamı üzerinde büyük tesiri olmuştur ve bugün de bu tesirini sürdürmektedir."

Yüzlerce akademik makale ve onlarca kitap neşreden, dünya çapındaki bir Türk ilim adamının hayat çizgisi genç nesillere muhakkak rehber olacaktır.

Dehr-i fâniden nice can, cânânlar geçer
Bezm-i işretden aceb mestâne yârânlar geçer
Bir nefesdir cânımız yar leblerinde ber-karar
Hey, bu fânus-ı safâ bir gün söner, canlar geçer

İnalcık'ın bu şiirini Hattat Rafet Küllüoğlu yazmış, Müzehhibe Hümeyra Karakuş Yücel tezhib etmiştir.

TÜBA
Türkiye Bilimler Akademisi
Turkish Academy of Sciences

9 786256 110953